

T.Y.B.Com (Sem-VI) June-2023

(3 Hours)

Marks: 100

- N.B:**
- 1) Check whether you have received correct question paper.
 - 2) All questions are compulsory with internal options.
 - 3) Q.1 & Q.6 carry 20 marks and Q.2 to Q.5 carry 15 marks each.
 - 4) Working notes form a part of the answer and have to be solved immediately after question and not on the last page of the answer sheet.

Q.1 (A) Choose the correct alternative. (Any 10)

(10)

1. The number of years taken by a project to recover the initial investment is called ____
(Payback period, Investment period, Profit period, growth period)
2. The expenditure incurred on fixed assets are expected to give return over ____
(one year, two years, a number of years, five years)
3. The amount of funds invested in current assets is called ____
(Gross working Capital, Net Working capital, surplus capital, excess capital)
4. Net working capital means ____
(Total Assets, Total Current Assets, Total Current liabilities, Current Assets – Current Liabilities)
5. Receivable management deals with ____
(receipts of raw materials, Debtors collection, Creditors management, Inventory management)
6. Which of the following is not an element of credit policy?
(Credit Terms, Collection Policy, Cash Discount Terms, Sales Price)
7. Cash budget does not include ____
(Dividend Payable, Postal Expenditure, Issue of Capital, Total Sales Figure)
8. Cheques deposited in bank may not be available for immediate use due to ____
(Payment Float, Receipt Float, Net Float, Playing the Float)
9. Total Cost + Profit = ____
(Selling price, Cost of goods sold, selling and distribution overheads, Gross Profit)
10. Which of the following item is not included in preparation of cost sheet?
(Carriage inward, Purchase returns, Sales Commission, Interest Paid)
11. P/V ratio is equal to ____
(Profit/Volume, Contribution/Sales, Profit/Contribution, Profit/Sales)
12. When fixed cost increases, the breakeven point ____
(Increases, Decreases, No Effect, Can't Say)

Q.1 (B) State whether the following statements are true or false (Any 10) (10)

1. The NPV method of evaluating projects considers all cash flows.
2. The process of making capital investment decisions is referred to as capital budgeting.
3. Gross working capital is the sum of the Total Current Assets.
4. If we get more advances from customers, we need less working capital.
5. Receivable management involves a trade off between costs and benefits of receivable.
6. Ageing schedule of receivables is one way of monitoring the receivables.
7. Management of cash means management of cash inflows.
8. Total Revenue less total fixed costs equals to the contribution margin.
9. Capital Expenditures are not considered in cash budget.
10. Prime cost = Direct Cost.
11. Closing stock of finished goods should be valued on the basis of cost of sales.
12. Marginal Costing is a method of costing.

Q.2 Rajshree Industries Ltd. Is considering two mutually exclusive project investments, either Rs. 95 lacs in Blow molding machine or Rs. 80 lacs in injection molding machine. Both the machines have NIL scrap value at the end of ten years. The expected profit before depreciation and income tax for next 10 years of operation is depicted below. You are also given the discounting factor @ 10% rate for 10 years. **(15)**

Estimated Profits before Depreciation and Income Tax

Year	PV for Rs.1	Blow molding machine	Injection molding machine
1	0.909	1600000	1300000
2	0.826	1800000	1400000
3	0.751	2000000	1500000
4	0.683	2200000	1600000
5	0.621	2400000	1700000
6	0.564	2600000	1800000
7	0.513	2700000	2000000
8	0.467	2800000	2200000
9	0.424	2900000	2400000
10	0.386	3000000	2600000

The company provides depreciation @ 10% p.a. on straight line basis and pays income tax @ 35%.

You are required to calculate:

- a. Payback period of both the projects
- b. Net present value of each project @ 10% discounting factor

You are also required to offer your comments as to which proposal should be chosen by the management of Rajshree Industries Ltd for the investment.

OR

Q.2 Two alternative capital expenditure proposals, each costing Rs. 1 lakh, provide the following expected net cash inflows: **(15)**

Year	1	2	3	4	5
X (Rs)	30000	40000	50000	30000	20000
Y (Rs)	10000	30000	40000	60000	40000

Evaluate these proposals on the basis of:

1. Pay-back period method
2. Post pay-back profitability
3. Net present value method

Use a discount rate of 10% per annum. Discount factor at 10% for various years is as follows:

Year	1	2	3	4	5
Discount Factors	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Q.3 From the following data provided by M/s Gupta Ltd. estimate working capital requirements for the year ended 31st March 2023. (15)

- a. Estimated activity/operations for the year 260000 units (52 weeks)
- b. Raw material remains in stock for 2 weeks and production cycle takes 2 weeks.
- c. Finished goods remaining in stock for 2 weeks.
- d. 2 weeks credit is allowed by suppliers
- e. 4 weeks credit is allowed to debtors
- f. Time lag in payment of wages and overheads is 2 weeks each.
- g. Cash & Bank balance to be maintained Rs. 25000
- h. Selling price per unit is Rs. 15.
- i. Analysis of cost per unit as follows
 1. Raw material $33\frac{1}{3}\%$ of sales
 2. Labour Rs 3 and overheads Rs 2 per unit.
 3. Profit is at Rs. 5 per unit.

Assumes that operations are evenly spread throughout the year; Wages and Overheads accrue similarly. Manufacturing process required feeding of material fully at the beginning. Degree of work-in-progress is 50%. Debtors are to be estimated at selling price.

OR

Q.3 From the following figures, prepare an estimate of the working capital: (15)

Production	30000 units
Selling price per unit	Rs. 10
Raw material	60% of selling price
Direct wages	$\frac{1}{6}$ th of raw material
Overheads	Twice the Direct Wages
Material in Hand	2 months requirement
Production time	1 month
Finished goods in store	3 months
Credit for material	2 months
Credit allowed to customers	3 months
Average cash balance	Rs. 40000

Wages and overheads are paid in the beginning of next month. In production all the material are charged in the initial stage and wages and overheads accrue evenly.

Q.4 Prepare cash budget for January-June from the following information: **(15)**

Particulars	Nov (Rs)	Dec (Rs)	Jan (Rs)	Feb (Rs)	Mar (Rs)	Apr (Rs)	May (Rs)	June (Rs)
Sales	200000	220000	120000	100000	150000	240000	200000	200000
Wages and salaries	30000	30000	24000	24000	24000	30000	27000	27000
Misc. Exp.	27000	27000	21000	30000	24000	27000	27000	27000

1. The estimated sales and expenses are as follows:
2. 20% of the sales are on cash and the balance on credit
3. The firm has a gross margin of 25% on sales.
4. 50% of the credit sales are collected in the month following the sales. 30% in the second month and 20% in the third month.
5. Material for the sales of each month is purchased on a credit for two months.
6. Wages and Salary are paid after 1/3 month. Expenses are paid after 1 month.
7. Debentures worth Rs. 40000 were sold in January.
8. Cash balance at the end of December is Rs. 60000.

OR

Q.4 A newly started OMG Co. Ltd wishes to prepare cash budget from May. You are required to prepare a cash budget for the first six months from the following estimated revenue and expenses. **(15)**

Month	Total Sales (Rs)	Materials (Rs)	Wages (Rs)	Overheads	
				Production (Rs)	Selling & Distribution (Rs)
May	20000	20000	4000	3200	800
June	22000	14000	4400	3300	900
July	24000	14000	4600	3300	800
August	26000	12000	4600	3400	900
September	28000	12000	4800	3500	900
October	30000	16000	4800	3600	1000

Cash balance on 1st May was Rs. 10000. A new machine is to be installed at Rs. 30000 on credit to be repaid by two equal instalments in July and August.

Sales commission at 2.5% on total sales is to be paid within the month following actual sales. Rs. 10000 being the amount of second call may be received in July, share premium amounting to Rs. 2000 is also obtainable with second call.

1. Period of credit allowed by suppliers is to be two months
2. Period of credit allowed to customers is to be one month.
3. Delay in payment of overheads is to be one month.
4. Delay in payment of wages is 15 days (i.e. ½ month)
5. Assume cash sales to be 50% of total sales.

Q.5 From the following particulars, prepare a cost sheet showing the components of total cost and profit for the year ended 31st March 2022 **(15)**

Particulars	Amount (Rs)
Stock of finished goods on 01.04.2021	6000
Stock of finished goods on 31.03.2022	15000
Stock of raw materials on 01.04.2021	40000
Stock of raw materials on 31.03.2022	50000
Work in progress on 01.04.2021	15000
Work in progress on 31.03.2022	10000
Purchases of raw materials	475000
Carriage inwards	12500
Wages	175000
Works Manager Salary	30000
Factory Employee's Salaries	60000
Factory Rent, Taxes and Insurance	7250
Power expenses	9500
Other production expenses	43000
Sales for the year	860000
Income Tax	5000
Dividend received	2500
Interest on debentures	10000
Transfer to sinking fund	20000
Goodwill written off	10500
Selling expenses	16000
General expenses	32500

OR

Q.5 The turn-over and profits during two periods were as follows: **(15)**

Particulars	Period I (Rs)	Period II (Rs)
Sales	500000	750000
Profit	50000	100000

Calculate

- PV Ratio
- Break even sales
- Sales required to earn profit of Rs. 125000
- Profit earned when sales are Rs. 350000

Q.6. Answer the Following **(20)**

- Explain in brief advantages of Marginal Costing.
- Explain the factors determining the Working Capital Estimation.

OR

Q.6 Write notes on (Any Four)

(20)

- a. Receivable Management
 - b. Features of Capital Budgeting
 - c. Break Even Analysis
 - d. Permanent & Temporary Working Capital
 - e. Cash Budget
 - f. Cost classification on the basis of behavior.
-

(3 तास)

गुण:100

N.B: 1) तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

2) सर्व प्रश्न अंतर्गत पर्यायांसह अनिवार्य आहेत.

3) Q.1 आणि Q.6 ला 20 गुण आहेत आणि Q.2 ते Q.5 प्रत्येकी 15 गुण आहेत

4) कार्यरत नोट्स उत्तराचा एक भाग बनतात आणि नंतर लगेच सोडवाव्या लागतात प्रश्न उत्तरपत्रिकेच्या शेवटच्या पानावर नाही.

प्र.१. (अ) योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही 10)

(१०)

1. सुरुवातीच्या गुंतवणुकीची परतफेड करण्यासाठी प्रकल्पाने घेतलेल्या वर्षाच्या संख्येला _____ म्हणतात.

(पेबॅक कालावधी, गुंतवणुकीचा कालावधी, नफा कालावधी, वाढीचा कालावधी)

2. स्थिर मालमत्तेवर केलेला खर्च _____ वर परतावा देणे अपेक्षित आहे.

(एक वर्ष, दोन वर्षे, अनेक वर्षे, पाच वर्षे)

3. चालू मालमत्तेमध्ये गुंतवलेल्या निधीच्या रकमेला _____ म्हणतात.

(एकूण कार्यरत भांडवल, निव्वळ कार्यरत भांडवल, अतिरिक्त भांडवल, अतिरिक्त भांडवल)

4. निव्वळ कार्यरत भांडवल म्हणजे _____.

(एकूण मालमत्ता, एकूण चालू मालमत्ता, एकूण चालू दायित्वे, चालू मालमत्ता – चालू दायित्वे)

5. प्राप्य व्यवस्थापन _____ शी व्यवहार करते.

(कच्च्या मालाच्या पावत्या, कर्जदार संकलन, कर्जदार व्यवस्थापन, यादी व्यवस्थापन)

6. खालीलपैकी कोणता पत धोरणाचा घटक नाही?

(क्रेडिट अटी, संकलन धोरण, रोख सवलत अटी, विक्री किंमत)

7. रोख बजेटमध्ये _____ समाविष्ट नाही

(देय लाभांश, पोस्टल खर्च, भांडवल जारी, एकूण विक्री आकृती)

8. बँकेत जमा केलेले धनादेश _____ मुळे तत्काळ वापरासाठी उपलब्ध नसतील

(पेमेंट फ्लोट, पावती फ्लोट, नेट फ्लोट, फ्लोट प्ले करणे)

9. एकूण खर्च + नफा = _____

(विक्रीची किंमत, विक्री केलेल्या मालाची किंमत, विक्री आणि वितरण ओव्हरहेड, एकूण नफा)

10. खर्च पत्रक तयार करताना खालीलपैकी कोणता घटक समाविष्ट केलेला नाही?

(गाडी आवक, खरेदी परतावा, विक्री आयोग, व्याज दिलेले)

11. नफा खंड गुणोत्तर _____ च्या समान आहे

(नफा/खंड, योगदान/विक्री, नफा/योगदान, नफा/विक्री)

12. जेव्हा निश्चित किंमत वाढते, तेव्हा ब्रेक सम बिंदू _____

(वाढते, घटते, परिणाम होत नाही, सांगता येत नाही)

प्र.१. (ब) खालील विधाने खरी आहेत की खोटी हे सांगा (कोणतेही १०)

(१०)

1. प्रकल्पांचे मूल्यमापन करण्याची निव्वळ वर्तमान मूल्य पद्धत सर्व रोख प्रवाहांचा विचार करते.
2. भांडवली गुंतवणुकीचे निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेला कॅपिटल बजेटिंग असे संबोधले जाते.
3. एकूण कार्यरत भांडवल म्हणजे एकूण चालू मालमत्तेची बेरीज.
4. जर आम्हाला ग्राहकांकडून जास्त अॅडव्हान्स मिळत असेल तर आम्हाला कमी खेळते भांडवल लागेल.
5. प्राप्त करण्यायोग्य व्यवस्थापनामध्ये खर्च आणि प्राप्त करण्यायोग्य फायद्यांमधील व्यापार बंद असतो.
6. प्राप्यांचे वृद्धत्वाचे वेळापत्रक हे प्राप्तीवर लक्ष ठेवण्याचा एक मार्ग आहे.
7. रोखीचे व्यवस्थापन म्हणजे रोख रकमेच्या प्रवाहाचे व्यवस्थापन.
8. एकूण महसूल कमी एकूण निश्चित खर्च योगदान मार्जिनच्या बरोबरीचा असतो.
9. रोख बजेटमध्ये भांडवली खर्चाचा विचार केला जात नाही.
10. प्राइम किंमत = थेट खर्च
11. तयार मालाच्या साठा (स्टॉकचे) मूल्य विक्रीच्या खर्चाच्या आधारावर केले पाहिजे.
12. मार्जिनल कॉस्टिंग ही खर्चाची पद्धत आहे.

प्रश्न.२ राजश्री इंडस्ट्रीज लिमिटेड दोन परस्पर विशेष प्रकल्प गुंतवणुकीचा विचार करत आहे, एकतर ब्लो मोल्डिंग मशीनमध्ये 95 लाख किंवा इंजेक्शन मोल्डिंग मशीनमध्ये 80 लाख. दोन्ही मशीनचे दहा वर्षांच्या शेवटी शून्य भंगार मूल्य आहे. पुढील 10 वर्षांच्या ऑपरेशनसाठी घसारा आणि आयकर आधी अपेक्षित नफा खाली चित्रित केला आहे. तुम्हाला 10 वर्षांसाठी 10% दराने सूट देणारा घटक देखील दिला

(१५)

घसारा आणि आयकर आधी अंदाजे नफा

वर्ष	पीव्ही रु.1	ब्लो मोल्डिंग मशीन	इंजेक्शन मोल्डिंग मशीन
1	0.909	16,00,000	13,00,000
2	0.826	18,00,000	14,00,000
3	0.751	20,00,000	15,00,000
4	0.683	22,00,000	16,00,000
5	0.621	24,00,000	17,00,000
6	0.564	26,00,000	18,00,000
7	0.513	27,00,000	20,00,000
8	0.467	28,00,000	22,00,000
9	0.424	29,00,000	24,00,000
10	0.386	30,00,000	26,00,000

कंपनी @ 10% प्रतिवर्ष घसारा प्रदान करते. सरळ रेषेच्या आधारावर आणि 35% @ आयकर भरतो.

आपल्याला गणना करणे आवश्यक आहे:

अ) दोन्ही प्रकल्पांचा परतावा कालावधी

ब) प्रत्येक प्रकल्पाचे निव्वळ वर्तमान मूल्य @ 10% सवलत घटक

राजश्री इंडस्ट्रीज लिमिटेडच्या व्यवस्थापनाने गुंतवणुकीसाठी कोणता प्रस्ताव निवडला पाहिजे याबद्दल तुम्हाला तुमची प्रतिक्रिया देखील द्यावी लागेल.

किंवा

प्रश्न.२. दोन पर्यायी भांडवली खर्चाचे प्रस्ताव, प्रत्येकाची किंमत रु. 1 लाख, खालील अपेक्षित निव्वळ रोख प्रवाह

प्रदान करा:

(१५)

वर्ष	1	2	3	4	5
X (रु.)	30,000	40,000	50,000	30,000	20,000
Y (रु.)	10,000	30,000	40,000	60,000	40,000

या आधारावर या प्रस्तावांचे मूल्यांकन करा:

1. परतावा कालावधी पद्धत
2. पोस्ट पे-बॅक नफा
3. निव्वळ वर्तमान मूल्य पद्धत

प्रति वर्ष 10% सवलत दर वापरा. विविध वर्षासाठी 10% सवलत घटक खालीलप्रमाणे आहे:

वर्ष	1	2	3	4	5
सवलत घटक	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

प्रश्न.३ मेसर्स गुप्ता लिमिटेड द्वारे प्रदान केलेल्या खालील डेटावरून 31 मार्च 202३ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी खेळत्या भांडवलाच्या आवश्यकतांचा अंदाज लावला आहे.

(१५)

- a) वर्ष 260000 युनिट्स (52 आठवडे) साठी अंदाजे क्रियाकलाप/ऑपरेशन
- b) कच्चा माल 2 आठवडे स्टॉकमध्ये राहतो आणि उत्पादन चक्र 2 आठवडे घेते.
- c) तयार माल २ आठवडे स्टॉकमध्ये शिल्लक आहे.
- d) पुरवठादारांद्वारे 2 आठवड्यांच्या क्रेडिटची परवानगी आहे
- e) कर्जदारांना 4 आठवड्यांचे क्रेडिट दिले जाते
- f) मजुरी आणि ओव्हरहेडच्या पेमेंटमध्ये प्रत्येकी 2 आठवडे अंतर आहे.
- g) रोख आणि बँक शिल्लक रु. २५०००
- h) प्रति युनिट विक्री किंमत रु. १५
- i) खालीलप्रमाणे प्रति युनिट खर्चाचे विश्लेषण
 1. कच्चा माल 33 1/3 % विक्री.
 2. कामगार 3 रुपये आणि ओव्हरहेड्स 2 रुपये प्रति युनिट.
 3. नफा रु. 5 प्रति युनिट.

असे गृहीत धरते की ऑपरेशन्स वर्षभर समान रीतीने पसरतात; वेतन आणि ओव्हरहेड्स सारखेच जमा होतात.

उत्पादन प्रक्रियेसाठी सुरुवातीस संपूर्णपणे सामग्रीची आवश्यकता असते. काम-प्रगतीची डिग्री 50% आहे.

कर्जदारांना विक्री किंमतीचा अंदाज लावला जातो.

किंवा

प्रश्न.३ खालील आकडेवारीवरून, खेळत्या भांडवलाचा अंदाज तयार करा:

(१५)

उत्पादन 30,000 युनिट्स

प्रति युनिट विक्री किंमत रु. 10

कच्चा माल विक्री किंमतीच्या 60%

थेट मजुरी कच्च्या मालाच्या 1/6 वा

थेट वेतनाच्या दुप्पट ओव्हरहेड्स

हातातील साहित्य 2 महिन्यांची आवश्यकता

उत्पादन वेळ 1 महिना

स्टोअरमध्ये 3 महिने पूर्ण माल

साहित्य 2 महिने क्रेडिट

ग्राहकांना 3 महिन्यांसाठी क्रेडिटची परवानगी आहे

सरासरी रोख शिल्लक रु. 40,000

मजुरी आणि ओव्हरहेड पुढील महिन्याच्या सुरुवातीला दिले जातात. उत्पादनामध्ये सर्व सामग्रीवर प्रारंभिक टप्प्यात शुल्क आकारले जाते आणि मजुरी आणि ओव्हरहेड समान प्रमाणात जमा होतात.

प्रश्न. ४ खालील माहितीवरून जानेवारी-जूनसाठी रोख बजेट तयार करा:

(१५)

1. अंदाजे विक्री आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत:

विशेष	नोव्हेंबर (रु.)	डिसेंबर (रु.)	जानेवारी (रु.)	फेब्रुवारी (रु.)	मार्च (रु.)	एप्रिल (रु.)	मे (रु.)	जून (रु.)
विक्री	200,00 0	220,00 0	120,00 0	100,00 0	150,00 0	240,00 0	200,00 0	200,00 0
मजुरी आणि पगार	30,000	30,000	24,000	24,000	24,000	30,000	27,000	27,000
मिसलिनिय स खर्च	27,000	27,000	21,000	30,000	24,000	27,000	27,000	27,000

2. 20% विक्री रोखीवर आणि शिल्लक उधारीवर आहे

3. विक्रीवर फर्मचे एकूण मार्जिन 25% आहे.

4. 50% क्रेडिट विक्री विक्रीनंतरच्या महिन्यात गोळा केली जाते. दुसऱ्या महिन्यात 30% आणि तिसऱ्या महिन्यात 20%.

5. प्रत्येक महिन्याच्या विक्रीसाठी साहित्य दोन महिन्यांसाठी क्रेडिटवर खरेदी केले जाते.

6. मजुरी आणि पगार 1/3 महिन्यानंतर दिला जातो. खर्च 1 महिन्यानंतर दिला जातो.

7. रुपये किमतीचे डिबेंचर्स. जानेवारीमध्ये 40,000 ची विक्री झाली.
8. डिसेंबर अखेर रोख शिल्लक रु. 60,000.

किंवा

प्रश्न ४. नव्याने सुरू झालेल्या ओ एम जी लिमिटेड कंपनीला मे पासून रोख बजेट तयार करण्याची इच्छा आहे. (१५)

तुम्हाला खालील अंदाजे महसूल आणि खर्चातून पहिल्या सहा महिन्यांसाठी रोख बजेट तयार करणे आवश्यक आहे.

महिना	एकूण विक्री	साहित्य	मजुरी	ओव्हरहेड्स	
	(रु.)	(रु.)	(रु.)	उत्पादन (रु.)	विक्री आणि वितरण
मे	20000	20000	4000	3200	800
जून	22000	14000	4400	3300	900
जुलै	24000	14000	4600	3300	800
ऑगस्ट	26000	12000	4600	3400	900
सप्टेंबर	28000	12000	4800	3500	900
ऑक्टोबर	30000	16000	4800	3600	1000

१ मे रोजी रोख शिल्लक रु. 10000. रु.मध्ये नवीन मशीन बसवायची आहे. क्रेडिटवर 30000 जुलै आणि ऑगस्टमध्ये दोन समान हप्त्यांमध्ये परत केले जातील.

एकूण विक्रीवर 2.5% विक्री कमिशन वास्तविक विक्रीनंतर महिन्याच्या आत भरावे लागेल.

रु. 10000 दुसऱ्या कॉलची रक्कम जुलैमध्ये प्राप्त होऊ शकते, शेअर प्रीमियम रक्कम रु. 2000 दुसऱ्या कॉलसह देखील मिळू शकतात.

1. पुरवठादारांनी दिलेला क्रेडिटचा कालावधी दोन महिन्यांचा असावा
2. ग्राहकांना क्रेडिटचा कालावधी एक महिना असावा.
3. ओव्हरहेड्स भरण्यास विलंब एक महिना असावा.
4. मजुरी देण्यास विलंब 15 दिवस आहे (म्हणजे दीड महिना)
5. एकूण विक्रीच्या 50% रोख विक्री गृहीत धरा.

प्र.५ खालील तपशीलांवरून, 31 मार्च 2022 रोजी संपलेल्या वर्षासाठी एकूण खर्च आणि नफ्याचे घटक दर्शविणारी किंमत पत्रक तयार करा (१५)

विशेष	रक्कम (रु.)
01.04.2021 रोजी तयार मालाचा साठा	6000
31.03.2022 रोजी तयार मालाचा साठा	15000
01.04.2021 रोजी कच्च्या मालाचा साठा	40000

31.03.2022 रोजी कच्च्या मालाचा साठा	50000
01.04.2021 रोजी काम चालू आहे	15000
31.03.2022 रोजी काम चालू आहे	10000
कच्च्या मालाची खरेदी	475000
गाडी आतल्या बाजूने	12500
मजुरी	175000
वर्क्स मॅनेजर पगार	30000
कारखाना कर्मचाऱ्यांचे पगार	60000
कारखाना भाडे, कर आणि विमा	7250
वीज खर्च	9500
इतर उत्पादन खर्च	43000
वर्षासाठी विक्री	860000
आयकर	5000
लाभांश मिळाला	2500
डिबेंचर्सवर व्याज	10000
सिकिंग फंडात हस्तांतरित करा	20000
सदिच्छा लिहिली	10500
विक्री खर्च	16000
सामान्य खर्च	32500

किंवा

प्र.५ दोन कालावधीतील उलाढाल आणि नफा खालीलप्रमाणे होता:

(१५)

विशेष	कालावधी I (रु.)	कालावधी II (रु.)
विक्री	500000	750000
नफा	50000	100000

गणना करा

- पीव्ही प्रमाण
- खंडित विक्री
- नफा मिळविण्यासाठी विक्री आवश्यक आहे. 125,000
- विक्री रु.? असताना कमावलेला नफा. 350,000

प्र.६. खालील उत्तरे द्या

(२०)

- A. मार्जिनल कॉस्टिंगचे थोडक्यात फायदे स्पष्ट करा.
- B. कार्यरत भांडवल अंदाज निर्धारित करणारे घटक स्पष्ट करा.

किंवा

प्रश्न.६ उत्तरे लिहा. (कोणत्याही चार)

(२०)

- a. प्राप्त करण्यायोग्य व्यवस्थापन
- b. भांडवली बजेटची वैशिष्ट्ये
- c. ब्रेक इव्हन विश्लेषण
- d. कायमस्वरूपी आणि तात्पुरती कार्यरत भांडवल
- e. रोख बजेट
- f. वर्तनाच्या आधारावर खर्चाचे वर्गीकरण.